

AMY MEYERSON

*Helenin
diamant*

motto

Helenin diamant

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.motto.cz
www.albatrosmedia.cz

Amy Meyerson
Helenin diamant – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

AMY MEYERSON

*Helenin
diamant*

Praha 2022

Přeložila Helena Šváchová

*Mému synovi – slibuju ti, že ti povím všechny příběhy,
které znám, a pomůžu ti objevit ty, které neznám.*

*„Ach, Diamante! Diamante!
Ani nevíš, jakou neplechu jsi to natropil!“*

SIR ISAAC NEWTON

VÍDEŇ 1918

Vede si deník proto, aby zapomněla, a stejně tak proto, aby si všechno zapamatovala. Píše, aby si zapamatovala chuť Ištvánových rtů, jeho bouřlivý smích. Aby zvěčnila sliby, které si dali, skutečné sliby, byť neučiněné před Bohem. Píše, aby zapomněla na krveprolití, jímž to skončilo. Aby zažehnala vzpomínku na to, jak utekla s dětmi a nechala ho samotného vzdorovat prudkým náporům davu.

Její slova jsou rychlá a chaotická. Nikdo je už nemá číst, nemají zaznamenávat konec éry, pád říše, rozpad romance. Jsou jen pro ni, tady a teď, v brzkých ranních hodinách, kdy všichni ostatní v zámku spí, takže jí myšlenky zalétají k Ištvánovi a dítěti v jejím lůně.

Zadrhne se v půli věty, k její komnatě se totiž přiblíží kroky. Nejdřív ji napadne, že se vrátili ti ozbrojení muži. S bušícím srdcem si deník přitiskne k hrudi. Z chodby pronikne tenký pramínek světla, jak se do její ložnice pomalu vsune špička vojenské holínky. Žena svírá deník, jako by ji vzpomínky na Ištvána měly ochránit. A je to tady, pomyslí si. Tentokrát ji ti ozbrojení muži dostanou.

Do jejího pokoje vejde štíhlá mužská postava. Obličej zezadu osvětluje mdlé světlo z chodby a zastiňuje jeho rysy. Muž k ní přikročí a posunkem jí naznačí, ať zůstane zticha.

„Musíme jít.“ Jeho němčina je elegantní. Aristokratická. Povědomá. „Musíme okamžitě pryč.“

Přistoupí k ní ještě blíž a ona spatří obrys jeho uší, která odstávají jako dětské.

„Vaše císařské Veličenstvo?“ Žena se uvolní, ale potom ji sevře nová tíseň. Je to jemný muž, tenhle císař. Věrný koruně a svojí ženě. Ale stejně by neměl být v její ložnici.

Žena položí deník na postel, příliš rychle se postaví a hned si zase musí sednout. Touhle dobou by ji už nemělo vyvádět z míry, jak se jí vzdouvá břicho, jak jí náhlé pohyby vzněcují bolest v pánvi, ale každé ráno si znovu zvyká na tohle tajemství, které už moc dlouho neskryje.

Císařova tvář ji nepřestává překvapovat. Jeho smutné oči. Hustý knír, na který vypadá moc mladý. Když jí teď položí ruku na rameno, vypadá mladý až neskutečně. Žena sebou polekaně cukne a císař se odtáhne, jako by od ní snad mohl něco chytit. Ví o tom. Jistěže o tom ví. Císařovna mu to jistě řekla. Když včera přišla do dětského pokoje, žena se postavila a sukně jí zvýraznila zaoblené břicho. Viděla císařovně ve tváři, jak na ni dolehla pravda. Zděšení, že čeká dítě a není provdaná. Že ji zradila.

„Čeká na nás auto. Musíme okamžitě jít.“ Císař jí posunkem naznačí, ať si pospíší.

Teprve až když za ním vyjde do chodby, uvědomí si, že má na sobě jenom noční košili a deník nechala na posteli.

Obrátí se zpátky k pokoji. „Potřebuju kabát.“

„Vezměte si můj.“ Císař si svlékne černý kabát a zahalí ji do něj. Vlna je tlustá a těžká. Naznačí jí, ať jde před ním spoře osvětlenou chodbou.

„Děti,“ řekne žena, když míjejí dětský pokoj.

Císař jí postrčí, ať jde dál. Strach ji pohání vpřed.

V zámeckých chodbách vládne přízračné ticho. Je to tak, co sem dorazili. Stráže se vrátily do Maďarska, zámečtí četníci se rozprchli po Vídni. Císařská stráž opustila stanoviště, navzdory slibu celoživotní věrnosti. Lokajové, služebné i dveřníci, všichni zmizeli. Místo nich nastoupili kadeti, jichž bylo méně než dříve a byli mladší. Dva mladíci čekají u dveří na nádvoří. Další čty-

ři stojí u paty schodiště, kde čeká císařův osobní automobil. Ještě nikdy v něm nejela.

Nebe rozjasňuje úsvit zahalený mlhou, díky níž vypadá šedé kamenné nádvoří jako nějaká malba, mírně rozmazaná, romantická. Císař sestoupí po schodech a ona jde za ním jako náměsíčná.

Kadet otevře dveře automobilu a chystá se jí pomoci na zadní sedadlo. Řidič zírá před sebe, jako by byl stejně mechanický jako motor. Žena dojde k automobilu, císař se však zastaví pár kroků za ní. Podívá se na něj a dojde jí, že má odjet sama.

„Prosím, ne,“ žadoní. Začíná jí to být jasné. Rodina odjíždět nemusí, ještě ne. Jenom ona. Úpěnlivě prosí a odmítá kadetovu ruku. Nenuťte mě odjíždět, prosí. Vždyť ty děti miluju. A ony mě potřebují.

Kadet nejspíše pohlédne na císaře, který zavrtí hlavou a naznačí mu tak, že ji do auta nemá rvát násilím.

Žena se v poslední době rychle unaví. Když se s dětmi honí po dětském pokoji nebo se prochází pod pergolami v soukromých zahradách, vyčerpáním pak nemůže ani spát. Netrvá dlouho a už nedokáže vzdorovat. Vezme kadeta za ruku. Mladičký chlapec na ni zírá a ona ví, co se mu honí hlavou. Co s ní bude? Sama dodá – a co bude s dítětem, které nosí pod srdcem?

Jakmile se žena usadí, kadet zavře dveře a poodstoupí. Než řidič nastartuje motor, k automobilu s otevřenou střechou přistoupí císař. Dělí ji od něj jenom chladné, sychravé ráno. Císař zaváhá a ona si vzpomene, že má na sobě pořád jeho kabát. Začne si ho sundávat.

„Nechte si ho,“ řekne jí.

Žena se do něj pevně zabalí.

„Máte kam jít?“

„Mám bratrance.“ Neviděla ho pět let, od chvíle, co dostala práci na zámku. Tenhle bratranec je její jediný příbuzný. Vezme jí k sobě, protože mu nedá na vybranou.

Nebe na obzoru už stihlo zesvětlat do broskvova. Nese příslib nového dne, ale ona se na dnešek netěší a na zítřek taky ne. Ví, že děti už nikdy neuvidí. Budou si myslet, že je opustila jako všichni ostatní. Dívá se do císařovy rozpolcené tváře a ví, že si to nerozmyslí. Koneckonců o tomhle nerozhodl on, ale císařovna. On možná vládne rozpadající se říši, ale při tomto úkolu je pouhým poslem.

Císař náhle sáhne do pravé kapsy a připotáčí se k autu. Svírá něco objemného.

„Vezměte si tohle,“ řekne, nakloní se do auta a zaboří ruku do kapsy svého kabátu, který má žena pořád na sobě.

Nevidí, co jí dal, cítí jenom, jak je to těžké. Je to něco kovového. Tlačí ji to do stehna. Císař o krok ustoupí a řidič nastartuje motor. Automobil vyrazí po šterkové cestě k východní bráně. Žena se ohlédne. Stromy lemující příjezdovou cestu vytvářejí tunel, na jehož konci stojí císař, čekající před svým rozlehlým žlutým zámekem. Nezamává. Neodvrátí zrak. Žena se na něj dívá, dokud jí zámek nezmizí z očí. Až pak sáhne do kapsy a zjistí, co jí to dal.

ČÁST PRVNÍ

KAPITOLA PRVNÍ

E-mail se zprávou, že Helen Auerbachová zemřela, Millerovým přijde v 16.07 východního standardního času. Ashley, nejstarší ze tří Heleniných vnoučat, pendluje se svými dětmi mezi školou a kroužky – devítiletý syn chodí na fotbal, jedenáctiletá dcera na balet. Ashley se strašně nelíbí, jak si koníčky rozdělili podle pohlaví. Proč Tyler nemůže tancovat? A Lydia čekat do míče? Když se jich na to Ashley ptá, obě děti se tváří, že se za ni trochu stydí, jako by měla na špičce nosu hořčici. Ashley věčně přejíždí do školy a ze školy, na tréninky a do hudebky, do čistírny pro oblečení svého manžela Ryana, na nákupy a dobrovolnickou práci ve zvířecím útulku. Sní jen dvě jídla denně, v autě, a tak vždycky existuje možnost, že má na nose hořčici.

Chvilku předtím, než e-mail přijde, se Ashley oddává snění o tom, jak bude mít co nevidět hodinku na odpočinek: bude mít dům sama pro sebe, děti se budou věnovat svým otřelým zálibám, manžel ještě bude v práci na Manhattanu a na kuchyňské lince bude večere v alobalu, kterou koupila na farmářských trzích, ale rodině bude tvrdit, že ji uvařila. Nalije si sklenku vína a napustí si vanu. Ashley nikdy nebyla typ člověka, který potřebuje čas o samotě. Vlastně se toho vždycky tak trochu bála. Nikdy si ani s ničím nedělala moc starostí. Poslední dobou se ale bez občasné koupele nebo procházky neobejde, musí totiž na chvíli přestat dělat, že je všechno v pořádku. Až přijede domů, na hodinku si vydechne, uleví se jí a připomene si, že se zatím ještě nedá říct, co s jejím manželem bude.

Ze zadního sedadla svého SUV Ashley uslyší zaječet svou dceru, zvedne oči právě včas a zahlédne, jak její syn pouští chomáč Lydiiných vlasů. Pak ze ozve další vrísknutí, tentokrát Tylerovo, a potom: „Mami! Lydia mě mlátí!“ Ashley by to nikdy nepřiznala, ale obdivuje, jak si Tyler vždycky začne, a přece se mu vždycky podaří udělat ze sebe chudáčka. Asi to má po tatínkovi. Ashley si pomyslí, že se to Tylerovi v životě bude hodit, jenže pak si vzpomene, v jaké situaci je teď její manžel.

„Tylere, nech sestru na pokoji!“ vyštěkne a naváže přitom se skleslým synem oční kontakt ve zpětném zrcátku, ale okamžitě ji popadnou výčitky. Normálně nekřičí, alespoň ne na děti. Začne se omlouvat a vtom jí cinkne mobil. Pohled jí zaletí k palubní desce, kde v držáku nápojů spočívá její telefon. Zamžourá, aby si přečetla upozornění skrz pavučinu prasklinek na displeji od toho, jak mobil před pár měsíci upustila na zem.

Helen je mrtvá.

Tohle nemůže být pravda. Ashley telefon zvedne a opravdu – předmět nového e-mailu jí oznamuje babiččinu smrt.

„Mami!“ vykřikne Tyler naléhavě. Ashley zvedne oči od telefonu, zrovna když její SUV doplachtí k sedanu, který otálí na červené. Dupne na brzdy, ale až potom, co její nárazník bříkně do auta před ní.

Předtím než se Deborah Millerová – ne Debbie ani Deb nebo Debra, ale tříslabičná De-bo-rah – dozví o smrti svojí matky, zapichují se do ní desítky jehliček. Chester, její akupunkturista a odnedávna i milenec, každou jehlu vytáhne s okázalostí, z níž ji zamrazí v každé částě těla. Deborah čeká, až si ji na stole vezme zezadu, ale celá schůzka se drží na depresivně profesionální úrovni a ona si začíná říkat, jestli si jejich romanci nevymyslela. Deborah na

Chestera narazila, když byla na rande naslepo s nedávno rozvedeným mužem, které neprobíhalo moc slavně. Rychle vplula do mateřské role a ptala se na jeho nový staromládenecký byt, nový plnovous, nové sportovní auto, odpovědi nevnímala a přísahala si, že si už ani za nic nenechá nikoho dohodit. Zatímco její společník žvanil o tom, jak ráno chodí běhat – zase něco *nového* –, Deborah spatřila na stoličce u baru osamělého muže. Culík mu spadl na záda semišového sportovního saka. Zatoužila zahlédnout jeho tvář, a tak nakoukla do zrcadla za barem. Ještě nikdy Chesteru neviděla jinak než v bílém akupunkturistickém plášti. Znenadání ji zasáhlo, jak je krásný. Zvedl oči a v zrcadle je upřel do jejích, jako by ji taky konečně uviděl. Nehlasně vyslovila *Pomoz mi* a on se ďábelsky usmál a potom přešel k jejímu stolu.

Tu noc to nestihli dál než na parkoviště, tak silně po sobě toužili. Teď, o tři týdny a několik romantických dostaveníček později, ji nechá nahou na akupunkturistickém stole, ani prstem nezabloudí a ohlásí jí, že se sejdou na recepci. Deborah tam přijde oblečená a on jí oznámí, že to dělá pětasedmdesát dolarů. Deborah zaváhá, a on proto cenu zopakuje. Pětasedmdesát dolarů. Čeká, až zaplatí, přitom se usmívá a ďábelského na tom není vůbec nic. Deborah mu podá kreditku, zkoprnělá a rozpíchaná, a z celého srdce doufá, že už nepřecherpal limit. Když se Chester otočí, aby kartu projel, zavibruje jí telefon. Helen je mrtvá.

Helen je mrtvá?

Celých pětasedesát let svého života se Deborah téměř každý den děsila, že její matka zemře. Když byla malá, když byly s Helen ještě samy, každé ráno po probuzení zpanikařila – *Co když máma umřela?* –, až konečně uslyšela, jak Helen šramotí dole v kuchyni. Jak Deborah stárla a nikdy nevyvstal ani nejmenší důvod bát se o Helenino zdraví – třeba nezhoubná bulka, zlomenina nebo léčitelná forma rakoviny –, Deborah dostala strach, že to matku dožene všechno naráz. Jednoho dne Helen prostě zemře. Neče-

kala ale, že to bude dnes, když se trápí kvůli limitu na kreditce a Chesterově lhостejnosti. Ani se nenaděje, a už pláče. Chester po ní šlehne otráveným pohledem a ona by nejradši vykřikla: *Moc si nefandi. Tohle se tě vůbec netýká.* Jenže se ho to trochu týká, protože Deborah touží po tom, aby ji držel v náručí, a on místo toho drží stvrzenku a chce, aby ji podepsala, citelně podrážděný. Tohle ji rozbrečí ještě víc. Pláče pro matku, která dnes umřít neměla, pro ztrátu svého nejlepšího milence za celé roky, i protože si ještě ke všemu bude muset najít nového akupunkturistu.

Jakeovi, prostřednímu z Millerových dětí, tenhle e-mail přijde pár minut potom, co už se měl vrátit z obědové pauzy. Na každé šichtě si dává totéž: burrito s grilovaným hovězím ze stánku s tacos přes ulici od samoobsluhy Trader Joe's, kde pracuje. Rico, který dělá na kase, Jakeovi vždycky naučtuje taco místo burrita pod podmínkou, že se s ním podělí o jointa. Jake mu rád vyhoví. Sice si ho dopřává často, ale nikdy ne sám. Věří, že díky téhle hranici si nekoleduje o problém. Nedávno jointa vyměnil za elektronickou cigaretu s marihuanovým olejem. Jeho přítelkyně Kristi trvala na tom, že jestli chce dál kouřit každý den – popravdě to bylo spíš každou hodinu, ale neopravoval ji –, musí čerstvou trávu vyměnit za něco šetrnějšího k plicím. Ještěže ho nenutila, aby přestal úplně.

„Co je to za sračku?“ zeptá se Rico, když mu Jake podá elektronickou cigaretu, a kroutí s ní mezi prsty.

„Klíč k domácímu štěstí,“ řekne Jake, popadne cigaretu a dá si neuspokojivého šluka z kovového náustku. Do hlavy jde hezky, ale olej chutná jako mince a Jake necítí kouř, když ho drží v plicích. Možná se ho Kristi přece jenom snaží přimět, aby toho nechal.

Za pár minut Jake čeká na křižovatce na zelenou, je v příjemném rauši a užívá si poslední chvíle přirozeného světla, než ho zase spolkne zářivkami osvětlené břicho Trader Joe's.

„Jakeu?“

V jeho stavu mu chvilku trvá, než pozná chlápků stojícího vedle něj na křižovatce. Je to kameraman z filmu, který Jake před několika lety napsal. Tim, Todd nebo tak nějak.

„Čau... kámo,“ řekne Jake a doufá, že chlapíkovi nedejde, že si nemůže vzpomenout, jak se jmenuje. „Už jsme se hrozně dlouho neviděli.“

„To mi povídej. Jak se pořád máš? Děláš na něčem novém?“ Ted Sullivan, vzpomene si Jake najednou. Vyhrál za Jakeův film cenu Spirit Award. Naposledy slyšel, že prý točí nový film od Marvelu.

„Jenom sem tam,“ řekne Jake a Ted horlivě příkyvuje, ale pak si všimne Jakeovy havajské košile. I bez jmenovky je to zjevně uniforma Trader Joe's.

„Bezva.“ Ted to slovo protáhne a potom ztichne. Auta se dál a dál ženou po Hyperion Avenue a Jake se modlí, ať už naskočí zelená.

Bez ohledu na rozhovory, jako byl tenhle, Jakea práce v Trader Joe's baví. Nejradší bývá na kase. Moc rád se dává do řeči s každým zákazníkem ve frontě a nechává se poučit, jak připravit kuře naplacato nebo jaké jsou mystické účinky semínek organického granátového jablka. Dřív na zákazníky pohlížel jako na potenciální postavy – veselý novomanžel, který každé ráno kupuje slunečnice, vychrtlá herečka, co na pult strčí pytlík brambůrků s jalapeño-sýrovou příchutí, starší pán, který platí bankovkami složenými do origami koček –, ale teď už na psaní skoro nemyslí. Jenom ve chvílích jako tahle, kdy narazí na někoho z minulosti, nebo když se ho starší sestra Ashley – jediný člen rodiny kromě Helen, který s ním ještě mluví – opatrně zeptá, jestli není načase, aby zase zkusil psát. Kristi na něj nikdy netlačí, přestože nikdy nenaplnil příslib, že se z něj stane nadějný scenárista, jak se zdálo, když se seznámili.

Kristi. Jakmile pomyslí na to, co mu pověděla dnes ráno, bodne ho osten viny. No, spíš to na něj vyštěkla. „Jsem těhotná, ty

blbečku,“ oznámila mu před odchodem na veterinární kliniku, kde pracuje jako laborantka. Jenom ji škádlil, když ji našel schoulenou u záchodové mísy, a zeptal se jí, jestli to přehnala s chardonnay. Jak měl vědět, že za její zvracení může matka příroda? Když Kristi odešla, Jake se vrátil do postele a zíral na prasklinu na jejich stropě. S Kristi spolu byli dva roky a o dětech nikdy nemluvili, ačkoli byli ve věku, kdy všechny páry děti buď mají, nebo o nich přinejmenším diskutují. Všechny páry kromě nich dvou, protože bylo nad slunce jasné, že spolu dítě vychovávat rozhodně nemůžou.

Konečně naskočí zelená, Ted mu zamává a vykročí do křižovatky. Jake zůstane na obrubníku, nechá Teda, ať před ním získá slušný náskok, a pokouší se uklidnit svoji rozbouřenou mysl. Realita mu kazí rauš.

Když vykročí do křižovatky, zavibruje mu telefon.

Helen je mrtvá.

Jake ztuhne uprostřed silnice a znovu a znovu čte ta tři slova, která mu planou na displeji. *Helen je mrtvá.* Z té věty se stane podivná konfigurace křivek a kroužků, kterou nemůže rozluštit. Helen je mrtvá? Vždyť s ní minulý týden mluvil. Zavolala mu ze železářství, protože se chtěla zeptat, jestli existuje nějaký rozdíl mezi obyčejnými tužkovými baterkami a těmi od Energizeru. Často mu volala a ptala se na věci, na které se mohla zeptat prodavače nebo servírky nebo knihovníka, ale ona se radši ptala Jakea.

Zahouká jeden klakson, potom další. Jake obrátí oči k zástupu řidičů, kteří na něj mávají, ať pohne kostrou. Někdo vykřikne: „Uhni, ty debile!“

S telefonem v ruce Jake doběhne na parkoviště. V hlavě má mlhu, ve které se točí jediná myšlenka.

Helen je mrtvá?

E-mail, který Millerovým přišel, je od Beck. Je jí pětatřicet, což z ní dělá Helenino nejmladší vnouče. Není to žádná Rebecca, Becky nebo Becca, to leda pro svoji babičku, je to úsečná, praktická Beck, která se k její osobnosti hodí. Je jedinou z Millerových, která pořád žije ve Filadelfii, a ze všech příbuzných si je s Helen nejbližší. Alespoň si s ní nejbližší byla až do chvíle před několika dny, kdy dorazila do Helenina domu na Edgemoor Road a našla přední dveře pootevřené. Zase mělo začít sněžit a Beck se chtěla ujistit, že má Helen zásobenou lednici. Okamžitě věděla, že se něco stalo. Helen stála uprostřed svého spoře zařízeného obývacího pokoje německy hartusila. Helen německy nikdy nemluvila. Zřekla se němčiny, když emigrovala do Ameriky.

Beck to znepokojilo. Položila tašku s nákupem na konferenční stůl a po špičkách přešla k babičce, která nepřítomně zírala do krbu. Když Beck v tomhle domě jako náctiletá bydlela, babička v krbu zatopila pokaždé, když sněžilo. Schoulily se spolu na gauči, dívaly se na reprízy *To je vražda, napsala* a přikládaly polínka do ohně. Když Beck za pár let odjela na vysokou, komín praskl a prohlásili ho za staticky narušený. V krbu nikdo nezatopil už několik desítek let.

Beck se dotkla Helenina ramene a znepokojilo ji, jak je chatrné. „Helen? Děje se něco?“

Helen nereagovala, jenom si něco dál německy mumlala. Beck se zaposlouchala, jestli neuslyší nějaké povědomé slovo. Slyšela jenom sérii tvrdých tónů a dvě slabiky skandované pořád dokola: *broše, broše, broše* s mírně vibrujícím *r*.

Helen to vždycky pozoruhodně dobře myslelo. Vzpomínala na místa na Dunaji, kde se jako malá koupala, a na každoroční návštěvy *Wiener Staatsoper* – její otec miloval operu. Vybavovala si soudní případy, na kterých Beck dřív pracovala, ještě lépe než ona sama, stejně jako jejich rozhovory o mejdanech ve skladových halách, na které Beck chodila na střední – nemohla uvěřit, že toho

o nich Helen vyzvonila tolik. Až do toho dne Helen nikdy nepůsobila ani trošku senilně.

„Helen,“ řekla Beck hlasitěji. Uvažovala, jestli jí neříct *babičko*. Millerovi tak Helen říkali jen zřídka. Deborah zase nikdy neříkali *mami* a obojí sedělo. Helen byla víc než babička a Deborah byla míň než máma.

Helen se obrátila k Beck. Pohled měla zastřený a bílé vlasy jí volně poletovaly kolem vráscitého obličejce. Helen vždycky nosila červenou tvářenku a fuchsiovou rtěnku, vždycky se oblékala do volných kalhot a blůzy, i ve dnech, kdy nečekala, že někoho uvidí. Jenže teď byla nenalíčená, oblečená v růžovém koupacím plášti a nohy jí mizely v plyšových bačkorách.

„Ty.“ Helen k Beck přistoupila dost blízko, aby Beck ucítila její zatuchlý dech. „Ukradla jsi ji. Moji *brroše*.“

„Pššt,“ zašeptala Beck. „Všechno je v pořádku. Přivezla jsem ti z lahůdkářství něco k obědu.“

„Co jsi s ní provedla?“ uhodila na ni Helen s lehkým přízvukem.

„Je tady.“ Beck ukázala na tašku s nákupem na konferenčním stolku.

Helen tašku popadla a vysypala jídlo na podlahu.

„Přestaň!“ Beck sendviče začala sbírat.

„Tady není. Kams ji dala?“

„Prosím tě, Helen. Posadíme se. Přinesu ti sklenici vody.“ Beck se Helen pokoušela dovést k pohovce, ale stará žena byla překvapivě silná a ona jí nechtěla ublížit.

„*Diebin!*“ vykřikla Helen. „Ty zlodějko!“

„Helen, ty mě děsíš.“

„Chci, abys vypadla.“

„Neblázní.“ Beck klesla na pohovku, staré polštáře se pod ní probořily a do stehů se jí zaryly kovové pružiny.

„Já že blázním? Protože nechci v domě zlodějku? Moje vlastní krev, a krade tady?“

„Krade? Přinesla jsem ti jitrnici na žitném chlebu. Odkdy zlodějky nosí oběd?“

Helen si založila ruce na hrudi. „Podváděla jsi už na střední.“ Přejížděla po ní pohledem ostrým jako hrábě. „A jsi celá potetovaná, jako nějaká kriminálnice.“

Beck se podívala na vybledlou červenku na svém pravém předloktí, na pyramidu na levém, *soustředě* velkými písmeny na vnitřní straně zápěstí. Helen její tetování vždycky fascinovala, chtěla, ať jí Beck poví, proč je pro ni skleněný zvon tak důležitý, že si ho musela naroubovat na kotník. Přestože Helen o vysokých svátcích chodila do synagogy a každý šábés zapalovala svíčky, neměla k tetování stejný postoj jako většina evropských židů v jejím věku.

Helen otevřela přední dveře a vpustila dovnitř závan studeného vzduchu. „Vypadni z mého domu.“

Beck ztuhla, ale zůstala sedět. Octly se v patové situaci, jíž Beck nerozuměla.

Když bylo konečně jasné, že Beck se ani nehne, Helen začala pořád dokola vykřikovat to slovo – *brroše, brroše* –, až Beck popadl strach, že by nějaký soused mohl zavolat policii a ta by Helen mohla odvézt pryč. Policisté by přece mohli usoudit, že žena, které táhne na sto let – nikdo z Millerových nevěděl jistě, kolik Helen je –, by neměla žít sama.

Beck se postavila a uhladila si džíny. „Vyhrála jsi. Půjdu.“

Před odchodem babičce vnutila jemný polibek na zrudlou tvář. Potom čekala na obrubníku na taxi a kopala přitom do tvrdé, zčernalé kupky sněhu. Co chvíli se obracela k domu a přála si, aby závěsy nebyly zatažené a ona viděla dovnitř. Když auto přijelo, Beck skočila na zadní sedadlo a už dál nedovedla zadržovat slzy.

Nebyla si jistá, co má dělat. Když dorazila domů, našla si německé slovíčko z Helenina horečnatého výbuchu – *broše* –, a Google ji informoval, že se to píše *brosche*. Brož. Beck si okamžitě poskládala celý příběh. Helen si z nejasných důvodů myslela, že jí

Beck ukradla nějakou brož, kterou zašantročila nebo možná neměla už celé roky. Beck se pokoušela vzpomenout na všechny povšimnutí hodné šperky, které Helen vlastnila. Nosila klipsové náušnice a tenký zlatý řetízek. Žádnou brož.

„Možná je načase umístit ji do domova důchodců,“ navrhla Ashley, nejstarší a nejbohatší ze sourozenců Millerových, když jí Beck zavolala. Tohle byl vždycky Ashleyin prvotní impulz, vyřešit problém penězi.

„To rozhodně ne. Helen by radši umřela, než by šla do domova důchodců.“

„Ona o tom nerozhoduje.“

„Ty ale taky ne.“

Nakonec by o tom Ashley ale rozhodla. Ashley by za domov zaplatila a s šekovou knížkou přijde poslední slovo. Domov podle Ashleyina výběru by byl někde blízko ní ve Westchesteru, pracovaly by tam výživové poradkyně a povlečení by bylo tak luxusní, že na takovém Helen v životě nespala – a to by byl pravý opak všeho, co by si Helen přála. Právě proto si byla Ashley ze všech dětí Millerových s babičkou nejméně blízka – ne protože byla nejstarší a žila s Helen nejkratší dobu, ale protože si nikdy nerozuměly. Helen se líbil skromný život, kdežto Ashley od něj utekla tak rychle, jak jen mohla.

„Na mně si to nevylívej. Já mám o ni taky strach,“ řekla Ashley.

Beck věděla, že by se správně měla omluvit, ale sestře se to strchovalo, když žila o dva státy dál v New Yorku.

„Do žádného domova důchodců ji nepošleme.“

„Chceš, abych přijela?“ zeptala se Ashley. „Ne, počkej, Tyler má tenhle víkend poslední halový fotbalový turnaj téhle sezony. Mohla bych přijet v neděli, až to skončí. Ale kolem deváté bych musela zase pryč. Musím děti ráno vypravit do školy.“

Ashley měla manžela, který by zcela jistě dokázal fandit z tribuny a namazat tousty máslem, ale Ryan nikdy nebyl ten typ, co

by stlal postele nebo připravoval oběd do krabiček, i předtím, než se jim narodily děti. Beck měla Ryana ráda. Přestože to byl obrovský chlap, působil nevtravě a rád se zúčastnil čehokoli, co Millerovi naplánovali, pokud se to nekrylo s vysokoškolským americkým fotbalem.

„Možná bych se mohla zeptat, jestli by děti nemohly příští víkend přespat u kamarádů.“

„Ash, to je v pohodě.“ Beck čekala, že se s ní Ashley začne dohadovat.

„Tak jo. Dej vědět, kdybys ode mě cokoli potřebovala.“

Zklamaná Beck krátce zvažovala, že by zavolala Deborah, která žila hodinu jízdy od ní v New Hope, ale rozhodla se, že ne. Jestli někdo věděl, jak špatnou situaci ještě zhoršit, byla to její matka. Ani ji nenapadlo zavolat Jakeovi, který žil až na západním pobřeží, ačkoli si byl s Helen hodně blízký. Už zase zůstalo jenom na ní, aby se o babičku postarala.

Beck jí znovu a znovu volala a pokoušela se jí nedorozumění vysvětlit, přesvědčit babičku, že by jí nikdy nic neukradla. Helen jí pokaždé praštila telefonem, a když se cítila shovívavěji, nazvala ji *diebin* – zlodějkou –, což znělo v němčině krutěji než v angličtině. Beck měla chuť svěřit se svému expříтели Tomovi, partnerovi v advokátní kanceláři, kde pracovala jako koncipientka. Kdyby spolu zůstali, pohladil by ji po vlasech a řekl by jí, že má Helen na chvílku nechat být. Že si babička brzy uvědomí svůj omyl. Ale Tom dal Beck před pár týdny kopačky. Místo aby teď Beck hledala výmluvy, proč chodit kolem jeho kanceláře, hibernuje ve svojí pracovní kóji. Přesně tohle dělá, když obdrží ten telefonát o Helen.

Ve 14.36 Beck někdo zavolá z čísla s předvolbou 610, které jí nic neříká. Hodlá telefon ztišit, ale pak zaváhá. Intuice ji přiměje, aby to zvedla.

„Becco, jsi to ty?“ zeptá se mírně povědomý hlas. Becco. Tak jí říká jenom Helen.

„S kým mluvím?“ zeptá se Beck rázněji, než zamýšlela. Od rozchodu s Tomem špatně spí.

„Becco, tady Esther.“ Když si Beck to jméno hned nezařadí, Esther dodá: „Helenina sousedka.“

„Ach, ahoj Esther.“ Beck je tak zmatená, že ani nevytuší, kam konverzace směřuje. Přejíždí prstem po července, kterou má vytetovanou na předloktí. Její rudá chocholka už vybledla do oranžova. „Helen ti řekla, ať mi zavoláš?“

Beck se rozléhá v uších, jak ostatní koncipientky ťukají do klávesnice, zatímco Esther dýchá do sluchátka.

„Esther?“ zeptá se Beck, které se plíživě zmocňují obavy. „Co se děje?“

„Helen včera nepřišla na náš bridž. Ani dneska na procházku. Stavila jsem se u ní, ale neotvírá.“

A tahle naléhavá slova, panika v Estheřině hlase, Beck okamžitě vymažou z hlavy hádku s babičkou.

„Hned tam budu.“ Beck ještě ani nezavěsí, a už má na sobě kabát.

Nakoukne přes vršek kóje k Tomově kanceláři. Má rozsvíceno, a tak Beck uhání ke kanceláři HR opačným směrem a zaklepe na rám Kareniných otevřených dveří.

Karen zvedne hlavu, když si všimne, že tam Beck stojí, zjevně vynervovaná. Karen je praktická žena ve středním věku se silným jihofiladelským přízvukem. Soucitný pohled, který Beck věnuje, se jí natolik nepodobá, že se Beck začne cítit ještě rozpačtější než předtím. Tom po rozchodu trval na tom, že to Karen podají jako společné rozhodnutí dvou přátel, přestože bylo jasné, že Beck dostala košem.

„Něco se děje s mojí babičkou,“ řekne Beck a zadrhne se jí přitom hlas.

„Běž,“ odpoví Karen bez váhání.

Beck přikývne a vyběhne do studeného, vlhkého odpoledne.

„Helen!“ zvolá Beck, když klepe na babiččiny dveře. S Esther stojí na verandě ve stínu dubu, díky němuž je v Helenině domě v létě pěkný chládek a teď odpoledne v půlce března pěkná zima. Narazí do nich silný poryv větru. „Helen, jsi tam?“ V obýváku jsou zatažené závěsy. Na verandě se svítí, přestože je jasné odpoledne. „Helen!“ zakřičí Beck přes burácení větru.

Zahrabe v kabelce a konečně najde klíče. Zatlačí bokem do dveří, zohýbaných roky letních veder bez klimatizace, a otevře je. Jakmile jsou uvnitř, Beck spatří, že se dveře nezasekly jenom kvůli zbytnělému dřevu. Zatarasila je hromádka pošty. Helenin obývací je obrácený vzhůru nohama, jako by ho rozcupoval nějaký lupič.

„Proboha,“ řekne Esther, když uvidí tu spoušť.

„Helen!“ křikne Beck a vyběhne nahoru po schodech. Když dorazí k zavřeným dveřím Heleniny ložnice, krátce se zastaví. Přestože v domě žila sedm let, do Helenina pokoje se podívala jenom párkrát. Helen zamykala dveře pokaždé, když z něj odcházela, třeba jenom do krejčovské dílny hned vedle, a klíč jí visel na zlatém řetízku na krku. Dnes je pokoj odemčený, což znamená jen jedno: Helen je uvnitř.

Beck dveře se zavráním pootevře.

„Helen, jsi tam?“ Když se nedočká odpovědi, otevře dveře o něco víc. Na okamžik se jí uleví, že je ložnice cítit tak jako vždycky celý dům, cigaretami, květinovým parfémem a plísni. Potom si všimne kopečku pod růžovou prošivanou přikrývkou na posteli.

Helen má zavřené oči. Na nehybná ramena jí spadají dlouhé bílé vlasy zapletené do dvou copů. Za dne si Helen ty copy obtáčí kolem hlavy jako korunu. Když měla Beck na střední škole delší vlasy, Helen jí je upravovala stejně, jenže Beck si do koruny

zaplétala svítící tyčinky a pak odbíhala s kamarády na mejdan ve skladišti. Helen vždycky vrtěla hlavou a říkala Beck, že je radioaktivní.

Beck se posadí na postel vedle babičky a jemně jí zatřeše. „Helen?“

Když se jí Beck dotkne, Helenino ztuhlé tělo se zakymácí a Beck vystřelí na druhou stranu pokoje. Narazí do pravého boku komody a na podlahu s brinkotem spadne něco, co za ní uvízlo. Beck se shýbne pro květinovou brož posázenou drahými kameny. Je překvapivě těžká a velká asi jako její dlaň. Pod menšími tmavozelenými krystalky ve tvaru písmene V visí veliký žlutý krystal ve tvaru štítu. Některé z bezbarvých křemenů, jimiž jsou posázené okvětní a kališní lístky kolem květiny, chybějí a zbyly po nich jenom prázdné kroužky z bílého kovu. Orchidej, pomyslí si Beck. No jistě. *Brosche. Ach, Helen. Celou dobu byla hněd tady.*

Ode dveří se ozve zalapání po dechu, Beck se otočí a zjistí, že Esther stojí na prahu Heleniny ložnice s rukou přes pusku. Beck si brož strčí do kapsy blejzru a cítí na boku její váhu. „Zavolej záchranku.“

Beck zůstane u babičky a hladí ji po tváři, než dorazí záchranáři, policie a potom lékař, který ohledá tělo. Odpovídá na otázky policie jako v mrákotách a uleví se jí, že je rychle po všem. Potom sedí sama v Estheřině obývacíku a čeká, až se Esther vrátí z kuchyně s tácem sušenek, které Beck nebude jíst, a konvičkou čaje, který nebude pít. Beck sáhne po mobilu a poklepe na ikonku e-mailu. Vyťuká do řádku s adresou jméno sestry, matky, chvílku se rozmýšlí, potom připiše i bratrovo. Samozřejmě že by měla napsat i jemu. Je si s Helen blízký, alespoň v rámci možností, vzhledem k tomu, že od ní žije dva tisíce pět set mil daleko. Stejně je pro Beck těžké ho dobrovolně zahrnout.

Podle hodin na telefonu je 16.07. Beck do řádku s předmětem napíše: *Helen je mrtvá.* Tohle je netaktní, uvědomí si. Každý dal-

ší předmět, který zvaží – *Zprávy o Helen, Špatné zprávy o Helen, Zprávy* nebo prostě *Helen* –, jí ale připadá zavádějící, a tak zůstane u *Helen je mrtvá*. V textu e-mailu vysvětlí: *Promiňte, že jsem vám to musela říct takhle. Právě jsem ji našla u ní doma. Ozvu se, až budu vědět víc.*

Beck e-mail odešle a položí si telefon do klína. Před několika hodinami si dělala největší hlavu s tím, jak se vyhnout Tomovi po cestě na záchod. Helen by jí řekla, že smrt je pro holku nejlepší lék na to, aby se přestala utápět ve smutku nad chlapem, který jí nesahá ani po kotníky.

Sanitka venku vyjede od obrubníku a odváží její babičku pryč. Majáček nesvítí. Není důvod, proč by měla houkat siréna. Brož v kapse Beckina blejzru je tak těžká, že tahá za boční šev. Beck ji vytáhne a přejíždí prsty po ostrých špičkách listů, hrbolatých dírkách po vypadlých kamíncích. Proč se babičku nesnažila přesvědčit pádněji, že by jí nikdy nic neukradla? Helen zemřela přirozenou smrtí. Beck ale stejně nedá pokoj myšlenka, že by babička možná byla ještě naživu, kdyby brož s orchidejí neztratila.

KAPITOLA DRUHÁ

Jakmile sanitka odjede, Esther se posadí na pohovku vedle Beck. Její obývací jako by tomu Heleninu z oka vypadl – má stejné uspořádání, stejnou parketovou podlahu. Esther zaváhá a potom Beck podá obálku s Heleninou závětí.

„Pár měsíců předtím, než jsme odvezli moji mámu...“ Esther se zlomí hlas. Joyce, Estheřina matka, byla Helenina dlouholetá sousedka. Před pár lety Esther a její bratr umístili Joyce do domova Brit Šalom. Potom se Esther rozhodla, že místo aby dům prodala, zase se do něj nastěhuje. Beck si vzpomene, že jí Helen minulý podzim říkala, že Joyce zemřela.

„Je mi to moc líto,“ hlesne Beck a vezme si obálku.

Esther si promne paže, aby zahнала chlad matčiny smrti. „Vzala jsem mámu s Helen do knihovny. Byla tam taková webovka s formuláři závětí. Oběma jsem jim udělala svědka.“ Hlas jí znovu zakolísá a Beck si pomyslí, proč jí předává závět' zrovna teď, ale potom Esther dodá: „Jsou tam i instrukce ohledně pohřbu. Nejsem si jistá, jestli o tom víš, ale židovské pohřby se musejí zařídit hned.“ Přestože to Esther řekne jemně, její slova zabolí. Doopravdy si Esther myslí, že toho Beck ví o judaismu tak málo? Jistě, neměla bat micva a neví ani, jak požehnat vínu nebo mrtvým, ale ví, že mrtví se musejí pohřbít rychle.

Než se Beck stihne příliš urazit, Esther ji sevře v objetí. Tiskne ji, jako by ji posílala do války.

„Tebe měla ze všech nejradši,“ zašeptá Esther a Beck poděkuje, protože neví, co jiného by řekla.

Beck se vrátí do Helenina domu a zírá na zmatek, který zachvátil obývací pokoj. Není si jistá, čím začít. Posbírání polštářů na pohovce a posadí se, protože není tak docela připravená pustit se do úklidu pošty nebo časopisů rozházených po pokoji. Kolikrát na tomhle gauči s Helen seděla a mluvila s ní tak otevřeně jako s málokým? Jiné večery tady zase místo povídání hrály jednu partii žolíků za druhou nebo se dívaly na *Perryho Masona*. Beck si uvědomí, že Helen byla její nejlepší kamarádka. Jakmile uklidí její dům, jakmile se vrátí k sobě do bytu, bude nejlepší kamarádka pryč.

Trvá jí několik hodin, než sebere odvalu ten binec uklidit a zavolat si taxíka domů.

Promiňte, že jsem vám nezavolala zpátky, napíše rodině, jakmile se vrátí k sobě do bytu. Všichni Millerovi jí volali a psali a znovu volali. *Byl to dlouhý den. Helen je v pohřebním ústavu s šomerem (nevím, jestli to píšu správně)*. Beck se nedokáže přimět napsat „Helenino tělo“. Náboženství jí nic neříká. Duchovno taky ne, ale ráda by věřila, že nějaká Helenina část bude svědkem pohřbu, který si tak pečlivě naplánovala. *Helen všechno chtěla přesně podle tradic. Technicky vzato by ji měli pohřbit zítra. Tak rychle ale všechno nezařídím a v sobotu ji pohřbit nemůžou, takže budeme muset počkat do neděle. Stihnete sem všichni dojet? Říkala jsem si, že bychom mohli držet třídní šivu. Záleží na vás, jak dlouho budete chtít zůstat*. Beck ví, že si to ostatní vyloží nepřátelsky. Zčásti po tom baží. Nikdo z nich nenašel babiččino posmrtně ztuhlé tělo. Nikoho z nich neobvinila, že je *diebin*.

Dýchej, řekne si Beck. Není jejich vina, že tady pro Helen na konci nebyli.

Taky přikládám kopii závěti. Jsem její vykonavatelka, a tak je to moje povinnost. Beck ví i to, že tohle si všichni vyloží samolibě.

Jak vidíte, závěť je přímočará, pokračuje Beck. *Helen odkázala dům Deborah a zbytek pozůstalosti Jakeovi, Ashley a mně – i když nemám ponětí, co jiného než dům ještě měla. Neměla bankovní účet*

ani penzijní fond. Helen byla proslulá tím, že nevěřila bankám. „Spodní prádlo i peníze si držím u těla,“ pověděla jednou zděšené Beck a Jakeovi. *Potřebuju jenom, abyste všichni podepsali souhlas, až tady budete, abych mohla závěť prozkoumat a vyřídit Heleninu pozůstalost.* Tahle slova jsou na rodinu moc formální, na Heleninu vzpomínku moc úřední, ale Beck píše jako vykonavatelka závěti, a ne jako truchlící. Stejně dodá: *Doufám, že všichni přijedete. Vím, že Helen by vás tady chtěla.*

Beck zmátlo a trochu urazilo, že Helen zanechala dům Deborah. Deborah, která z něj v sedmnácti odešla, co nejdřív jenom mohla. Deborah, která opustila svoje děti a nechala je v tomhle domě. Deborah, která se u Helen z povinnosti stavila jednou za pár měsíců, zatímco Beck k ní chodila každý týden, protože ji upřímně toužila vidět. Deborah, která dům zastaví a přijde o něj.

Jinak bylo v závěti jenom málo překvapení. To něco málo peněz, které Helen zastrkala do plechovek od kávy v kuchyni, pytlíků se sušenými květinami v ložnici pro hosty a obálek pod svojí postelí, se mělo rovným dílem rozdělit mezi Beck, Ashley a Jakea. Všechno bylo standardní, až na jednu výjimku, kterou Helen napsala do Článku IV: *Moje brož se žlutým diamantem připadne Becce.*

Beck najde svůj blejzr a vyndá z kapsy Heleninu brož. Je tak těžká, že si ji ani nemůže připnout na tričko, a tak si orchidej přiloží k hrudníku a zírá na velký kámen v zrcadle nad komodou. Brož je zakalená a potlučená a jistě nemá zvláštní cenu. Je to bižuterie, právě dost okázalá na to, aby byla „in“. I když, kdyby se Beck babičce pokusila vysvětlit, proč je brož díky těm chybějícím kamínkům ještě víc „cool“, Helen by zavrtěla hlavou a prohlásila by, že mladí jsou hlupáci. Stejně ale tahle brož pro Helen něco znamenala a chtěla, aby ji Beck měla. Alespoň to chtěla, když sepisovala závěť. Potom Beck obvinila, že ukradla svoje vlastní dědictví.

Ashley balí zbytky od večere, když jí na telefonu cinkne druhý e-mail od Beck. Zajímalo by ji, jestli Ryan ví, že mu jeho žena nahává, že vaří večere, které jsou zjevně dílem profesionálů – jestli si její manžel všiml, že v kuchyni nikdy nejsou špinavé pečicí papíry ani pánve. Samozřejmě že nevšiml. Vlastní tajemství ho zaměstnávají příliš na to, aby si všiml čehokoli, co souvisí s ní. *Klid*, připomene si Ashley. Vztek ti nepomůže. Ale je to marné, a tak dá kuřecí stehýnka do ledničky a vezme si telefon.

Pohřeb bude v neděli... držet třídenní šivu... Vím, že Helen by vás tady chtěla. Ashley se u dřezu zahledí do svojí temné zahrady. Chtěla by ji Helen na šivě? S Helen si nikdy nebyly blízké, ne tolik jako s Beck a Jakem, ani jako svým způsobem s Deborah. Ashley bylo sedmnáct, když se k Helen přistěhovali, a upínala se spíš k životu po střední, mimo dosah Millerovy rodiny. Helen se jí na oplátku nesnažila ochraňovat ani opečovávat jako Beck a Jakea.

Ashley se kolem pasu ovine čísi paže a vytrhne ji z jejích myšlenek. Na tváři jí přistane polibek. Ashley ucukne, ale pak se začne cítit provinile. Akce a reakce, zhnusení, po kterém následuje lítost – tohle poslední dobou dost dobře vystihuje celý její vztah s manželem.

Ryan dělá, že si toho nevšiml. Pustí ji a přejde ke kuchyňskému ostrůvku.

„Děti spí,“ řekne a opře se o žulovou desku. „Pořád jsou trochu vystrašené.“

Tohle je jejich první smrt, kromě školních zvířátek a televize. Ryan byl vychovaný jako protestant, ale silněji prožíval leda vánoční stromek a velikonoční šunku, chození do kostela ani posmrtný život ho nezajímaly. Ashley si to sice googlovala, ale pořád si není jistá, co by si jako židovka o posmrtném životě měla myslet, a tak dětem netvrdili, že Helen už je na lepším místě. Místo toho jim vysvětlili, že Helen byla velmi stará a prožila plnohodnotný život. Už ve chvíli, kdy to Ashley vyslovila, ale zapochybovala, jestli je

to vůbec pravda. Helen pocházela z Vídně. Někdy během druhé světové války přijela sama do USA. Vdala se, měla Deborah, potom její manžel zemřel. A potom... šla svatební šaty a dámské kostýmky pro mnohem bohatší ženy. Byla stálicí chátrajícího domu na Edgehill Road. Ashley si nebyla jistá, jestli to představovalo plnohodnotný život.

„Jsi v pohodě?“ zeptá se jí Ryan a ukazuje jí přitom na krk. Ashley si vzpomene na tu autonehodu a roztržitě si krk promne. Vlastně to žádná nehoda ani nebyla, Ashley to auto natukla tak lehce, že nemělo ani škrábanec. Jeho řidič, starší pán, přesto trval na tom, že zavolají policii. Zabili tím většinu odpoledne. Tyler propásl fotbalový trénink a Lydia baletní zkoušku. Obě děti byly zmatené a vyděšené už předtím, než jim Ashley pověděla o Helen.

„Nic to není,“ řekne Ashley chladně, lačná po hádce. Zavře myčku a zírá na manžela. Štve ji, že se štítí jeho doteků. Pořád ji přitahuje, ale nemůže setřást vztek. Vztek kvůli tomu, co provedl. Vztek, že ho to zlomilo. Vztek, že jí to prozradil, a ona teď před sebou navzdory jeho pohledné tváři, navzdory tomu, jak moc ho chce, vidí jenom slabocha. Slabocha, kterého čeká vyhazov nebo něco ještě horšího.

Ryan pracuje jako interní poradce pro mezinárodní chemickou společnost a má na starosti její patentové přihlášky. Kvůli množství patentů, o jejichž přihlášení se musí žádat, je běžným zvykem najímat si externí patentové zástupce, kteří vyřizují přebytečnou práci. Jenže Ryan nenajal několik zástupců na částečný úvazek, ale jenom jednoho. Svého kamaráda Gordona, právníka opilých řidičů z Las Vegas. Gordon patentové přihlášky neměl co vyplňovat, ale byl na mizině a byl to Ryanův nejlepší kamarád. A tak po něm Ryan opravoval chyby, podával za něj přihlášky a zadával mu další práci. Potom pro Ryana začalo být jednodušší přihlášky zkrátka vyplňovat sám, a protože všechnu práci odváděl on a k už

tak časově náročnému povolání ještě pracoval přesčas, zdálo se mu nefér, že by za jeho čas dostával zapláceno Gordon. Nakonec se dohodli, že Gordonovi bude platit Ryanova společnost a Gordon potom určité procento peněz Ryanovi vrátí. Ashley neznala podrobnosti, jak dlouho to trvalo nebo kolik peněz si Ryan tímhle *vedlejšákem* vydělal. Nedávno společnost zahájila náhodný interní audit a odhalila neschválenou dohodu, kterou si Ryan domluvil s jedním právníkem opilých řidičů z Las Vegas.

„Co ten audit? Nějaké novinky?“ Ashley ví, že jí Ryan nic neřekne. Pověděl jí o té dohodě jenom proto, že ho našla schouleného na podlaze koupelny vedle záchodu, jak se kývá zepředu dozadu a nesrozumitelně mumlá, že Gordonovi věřil, a teď dostane padáka. Usnul až po dvou sklenkách skotské. Ráno celou historiku okamžitě začal zlehčovat. Ashley ale viděla, jaký měl strach v očích, jak se chvěl zoufalstvím, když jí řekl: „Všechno jsem zničil.“ Věřila téhle vzpomínce víc než manželovu ujišťování, že je všechno v pořádku.

„Je to jenom interní audit,“ řekne Ryan. „Prosím. Už jsme to probírali.“

„Mluvil jsi s Gordonem?“

„Nechci to rozebírat.“

„Mám právo to vědět. Tohle se netýká jenom tebe.“

Ryan k ní přistoupí a vezme ji do náručí. Neodstrčí ho. Ale ani objetí neopětuje. „Je od tebe moc hezké, že se staráš. Ujely mi nervy. Musím jenom vysvětlit nějaké papírování – dám to do pořádku.“

„Pomohlo by, kdybych se vrátila do práce?“ Pokouší se to říct jakoby nic, ale hlas jí zradí. To ona chtěla seknout s prací. I když svůj tým i klienty milovala, při prvním návalu nevolnosti věděla, že nechce dělit čas mezi rodinu a kariéru. Prvních pár let, když byla Lydia malá a potom se narodil Tyler, se Ashley moc líbilo trávit celé dny v parku, v zoo, v dětských muzeích. Když děti

trochu vyrostly a začaly chodit do školy, už ji tolik nepotřebovaly a její povinnosti rychle začaly být spíš domácí než mateřské. Praní i vaření Ashley vždycky nenáviděla, neměla ve stíhlém těle ani jedinou buňku domácí hospodyňky.

„Vždyť už pracuješ,“ řekne Ryan a políbí ji na temeno hlavy. „Děláš tu nejtěžší práci na světě.“ Naposledy ji krátce stiskne a potom odejde z kuchyně.

Vždycky to mezi nimi takhle nebylo. Když se Ashley s Ryanem seznámila, vydělávala víc peněz než on a jedna z věcí, která ji na něm přitahovala, bylo to, že se jejich úspěchů nezalekl. Naopak ji podporoval. Když jí hořely termíny, plnil lednici, aby nemusela řešit jídlo, nechával jí krátké romantické vzkazy nebo kresbičky, když odcházel do práce dříve než ona. Postupně se natolik vžil do představy, že se o ni musí postarat, že teď viděl její návrat do práce jako urážku svých manželských povinností. Pramenilo to z jeho lásky k ní a k dětem, ale Ashley se nelíbilo, jak je kvůli tomu na něm závislá, a to už předtím, než ho našla schouleného na podlaze v koupelně.

Ashley se zase podívá na e-mail od Beck. *Pohřeb bude v neděli... držet třídenní šivu.* Ashley se s Ryanem už dohodla, že tam na den zajede a půjde na pohřeb sama, ale odepíše: *Zůstanu na celou šivu.* Ať Ryan vykoumá, co s dětmi, až bude Ashley na pár dní ve Filadelfii. Ať vidí, jak moc těžká ta nejtěžší práce na světě vlastně je.

Cinknutí telefonu Deborah vytrhne ze spánku. Na okamžik si není jistá, kde je. Ten sen byl tak živý, že jí ani nedošlo, že spí. Vrátila se do dětství, na dovolenou, kterou si s Helen udělaly, když bylo Deborah dvanáct. Helen vyjela z příjezdové cesty ve svém starém chevroletu a vydaly se spolu po dálnici I-95 do Portlandu. Deborah pořád cítí vítr na tváři, když vystrčila hlavu z okna, než jí matka řekla, že není pes a ať kouká zalézt zpátky do auta. Se zavřenými okny bylo v autě nedýchateľno, a aby se Deborah roz-

ptýlila, zapnula rádio. Helen ho rychle vypnula. Stala se z toho hra – Deborah to alespoň připadalo legrační –, každých pár minut rádio zapínat a čekat, až ho matka zase vypne, dokud na ni Helen nevyjela: „Snažím se soustředit.“

Zbytek cesty do Maine mlčely.

V hotelovém pokoji Deborah trucovala. Helen ji ignorovala, stála před zrcadlem a malovala si pusu jasně růžovou rtěnkou, kterou nosila i dalších padesát let. „Zítřka zajedeme do Bar Harboru a tam si dáme humra. Můžeme jít rybařit, jestli chceš.“

„Nesnáším rybaření,“ tvrdila Deborah, i když na rybách ještě nikdy nebyla.

Helen rtěnku položila a upřeně se na dceru zahleděla. „Tohle je výsada, víš. Ne každý žije tak, že by si mohl dovolit jet na dovolenou.“

„Neprosila jsem se tě, abychom někam jezdily.“ Čekala, až se Helen chytí návnady, až se pohádají, protože Deborah s Helen na dovolenou jet *chtěla* – jenže chtěla, aby ji matka vzala do Atlantic City, kde by chodily na pouťové atrakce na plážové promenádě. Chtěla cukrovou vatu, ne humra.

„Takže se otočíme a pojedeme domů?“

„Ne,“ trucovala Deborah.

„To je dobře,“ řekla Helen a zavřela rtěnku. „Protože bych se hrozně ráda jela podívat na velryby. Nikdy jsem velrybu neviděla.“

V pokoji je skoro tma. Jak si její oči přivykají, rozeznává Deborah tvar svojí matrace na podlaze i gauč, který odděluje dvouploštný vařič a lednici od zbytku garsonky. Všechno ji to zaplaví – dovolená v Maine; slovo *výsada*, z něhož se stalo jedno z Heleniných oblíbených anglických slov a připomínala jí dceři všechny výsady, kterých ji v Rakousku zbavili; Helenina smrt právě dnes odpoledne.

Deborah rozsvítí a doklopýtá do kuchyně pro něco k snědku. Když usnula, bylo venku světlo. Chtěla jenom na chvilku zavřít

oči. Teď je půl jedenácté a ona umírá hladu. V lednici má jeden velký hrnc a spoustu pálivých omáček. Dá hrnc na plotnu, aby si ohřála zbytek dušené čočky, kterou si uvařila před pár dny, jenž zjistí, že není moc co ohřívát. Vraždila by za burger, ale naposledy svoji veganskou dietu porušila před šesti měsíci a je odhodlaná vydržet rok. Nebo alespoň sedm měsíců. Znovu jí cinkne telefon a ona si přečte Beckin e-mail.

Helen jí odkázala dům na Edgehill Road? A budou držet šivu? Byl to nějaký zvrácený trest ze záhrobí, trvat na tom, že se všichni Millerovi na tři dny sejdou pohromadě? Deborah najde lžici a pustí se do zbytků studené čočky. Z textury neforemné žluté kaše se jí zvedá žaludek. Hodí lžici zpátky do hrnce a udělá se jí ještě hůř, když si uvědomí, že Helen se je takhle pokouší usmířit.

„Ach, mami,“ řekne Deborah kydancům přilepeným ke stěnám hrnce. Zřídka tak Helen říkala a teď si to vychutnává. *Mami*. Ten dům je výsada, i když se po střední zařekla, že se tam nikdy nevrátí. Ale už se tam znovu nastěhovala s dětmi, když ji Kenny opustil. Možná bylo vždycky jejím osudem se do domu na Edgehill Road vrátit.

Napiše dětem, že přijede. O dědictví se nezmíní. Ani neotevře závěť přiloženou k Beckině e-mailu.

Když Jake odemyká dveře od bytu, pořád má trochu zamlžený mozek z trávy, kterou odpoledne kouřil. Nějak přečkal šichtu v Trader Joe's, ačkoli by nedokázal říct jedinou věc o nikom, kdo prošel jeho frontou, ani o chlapovi, který ho seřval, že mu dvakrát strhl částku z kreditky. Dokázal se soustředit jenom na to, že Kristi je těhotná a Helen je mrtvá. V jednu chvíli, když našel na česnekové pita chipsy vzorky hummusu z edamame, se tyhle dvě věci nějak propojily, jako by se jeden život vyměnil za druhý. Jake si najednou neuměl představit nic, co by potřeboval víc než tohle miminko.